Europos Parlamentas
2019-2024

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2023/0334(NLE)

14.2.2024

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, sudarymo Sąjungos vardu projekto (13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Paulo Rangel

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 5

AIŠKINAMOJI DALIS 6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, sudarymo Sąjungos vardu projekto
(13936/2023 – C9-0462/2023 – 2023/0334(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (13936/2023),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi 2021–2027 m. laikotarpiu, projektą (13935/2023)[1],

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 7 dalį (C9-0462/2023),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir 114 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Pilietinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją (A9-0000/2024),

1. pritaria susitarimo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Lichtenšteino Kunigaikštystės vyriausybėms ir parlamentams.

[1] OL L, 2024/200, 2024 1 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/200/oj

AIŠKINAMOJI DALIS

a. Bendra informacija

2021 m. liepos 7 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriama 2021–2027 m. sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė (toliau – SVVP reglamentas).

SVVP reglamentu siekiama teikti finansinę pagalbą toms valstybėms (narėms), kurios taiko Šengeno *acquis* nuostatas dėl išorės sienų. Tai yra Šengeno *acquis* plėtojimas, kuriame dalyvauja su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir tolesniu plėtojimu susijusios šalys (toliau – Šengeno asocijuotosios šalys arba asocijuotosios šalys).

2021 m. rugpjūčio 18 d. Lichtenšteino Kunigaikštystė pranešė apie savo sprendimą sutikti su SVVP reglamento turiniu ir jį įgyvendinti savo vidaus teisinėje sistemoje.

SVVP reglamento 7 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad turėtų būti sudaromi susitarimai, kuriais nustatomi su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių šalių dalyvavimo SVVP pobūdis ir būdai, laikantis atitinkamų asociacijos susitarimų tam tikrų nuostatų. Sąjunga šiuos susitarimus sudaro su Šengeno asocijuotosiomis šalimis pagal SESV 216 straipsnį.

2022 m. vasario 21 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas[1] su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste dėl tų šalių finansinių įnašų susitarimų ir jų dalyvavimui sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonėje 2021–2027 m. laikotarpiu būtinų papildomų taisyklių, įskaitant nuostatas, kuriomis užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga ir Audito Rūmų audito įgaliojimai; šie susitarimai turi būti sudaryti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1148[2]. Derybos su Lichtenšteino Kunigaikštyste buvo sėkmingai baigtos 2023 m. birželio 16 d. parafavus susitarimą.

2023 m. rugsėjo 29 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, sudarymo Europos Sąjungos vardu.

2023 m. lapkričio 13 d. Taryba priėmė Tarybos sprendimą dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalimi, 2021–2027 m. laikotarpiui pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo. Šis

---

[1] 2022 m. vasario 21 d. Tarybos sprendimas (ES) 2022/442, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Islandija, Norvegijos Karalyste, Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštyste, kad būtų sudaryti Europos Sąjungos ir tų šalių susitarimai dėl papildomų taisyklių, susijusių su sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 90, 2022 3 18, p. 116).

[2] 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1148, kuriuo sukuriama sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą (OL L 251, 2021 7 15, p. 48).

susitarimas pasirašytas 2023 m. lapkričio 28 d. Briuselyje.

2023 m. gruodžio 4 d. Taryba pateikė Europos Parlamentui prašymą pritarti Tarybos sprendimo dėl minėtojo susitarimo sudarymo projektui.

b. Pranešėjo pozicija

Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą, yra speciali Šengeno *acquis* priemonė, skirta užtikrinti tvirtą ir veiksmingą integruotą Europos sienų valdymą prie išorės sienų, kartu užtikrinant laisvą asmenų judėjimą, visapusiškai laikantis valstybių narių ir asocijuotųjų šalių įsipareigojimų dėl pagrindinių teisių, ir remti vienodą bendros vizų politikos įgyvendinimą, taip prisidedant prie aukšto lygio saugumo užtikrinimo valstybėse narėse ir asocijuotosiose šalyse bei stiprinant bendrą Šengeno erdvės veikimą.

Pranešėjas sutinka, kad SVVP suteikia galimybę įgyvendinti veiksmus taikant pasidalijamąjį valdymą, tiesioginį ir netiesioginį valdymą, taigi šiuo susitarimu turėtų būti užtikrinta, kad bet kuris iš šių metodų Lichtenšteino Kunigaikštystėje būtų įgyvendinamas laikantis Sąjungos finansų valdymo ir kontrolės principų ir taisyklių.

Pranešėjas taip pat mano, kad, atsižvelgiant į specifinį Šengeno *acquis* pobūdį ir vienodo jo taikymo svarbą Šengeno erdvės vientisumui, visos programų valdymui taikomos taisyklės Lichtenšteino Kunigaikštystei turėtų būti taikomos taip pat, kaip ir valstybėms narėms.

Pranešėjo nuomone, oficialių teisiškai privalomų susitarimų sudarymas bendradarbiavimo su asocijuotosiomis šalimis pagrindu, kitaip negu kitokių rūšių susitarimų sudarymas, yra nepaprastai svarbus norint užtikrinti skaidrumą, viešąją kontrolę ir demokratinę priežiūrą. Tai ypač svarbu naudojant ES biudžetą.

Turėtų būti toliau laikomasi kitų konkrečių nuostatų. Pagal Šengeno asociacijos susitarimus Lichtenšteino Kunigaikštystė turi visapusiškai priimti Sąjungos priemones, įskaitant SVVP reglamentą, kuriomis plėtojamas arba kurios pagrįstos Šengeno *acquis*, ir imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų, susijusių su finansų valdymu ir kontrole, nustatytų SESV ir Sąjungos teisėje, kurios teisinis pagrindas yra SESV.

Susitarimais taip pat įdiegti konkretūs susitarimo su Lichtenšteino Kunigaikštyste greito koregavimo mechanizmai, skirti tiems atvejams, kai keičiami pagrindiniai su įgyvendinimu susiję Sąjungos teisės aktai, pavyzdžiui, Finansinis reglamentas ir Bendrųjų nuostatų reglamentas. Susitarimu taip pat užtikrinama, kad atliekant SVVP laikotarpio vidurio peržiūrą būtų atsižvelgta į uždelstą Šengeno asocijuotųjų šalių dalyvavimą.

Be to, biudžeto ir finansų kontrolės srityje valstybėms narėms taikomos horizontaliosios prievolės (pvz., Audito Rūmų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos prokuratūros ir Komisijos kompetencija), tiesiogiai kylančios iš Sutarties arba antrinių Sąjungos teisės aktų, įskaitant minėtą Bendrųjų nuostatų reglamentą. Šie įpareigojimai valstybėms narėms galioja *ipso facto*, todėl SVVP reglamente jie neišdėstyti. Taigi, pagal atitinkamą susitarimą šie įpareigojimai turi būti taikomi ir Lichtenšteino Kunigaikštystei.

Galiausiai pažymėtina, kad į susitarimą taip pat įtraukta nuostata dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS).

Pranešėjas daro išvadą, kad susitarimo, kuriuo nustatomos papildomos taisyklės, būtinos Lichtenšteino Kunigaikštystės dalyvavimui sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonėje kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalyje 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, sudarymas pagal Reglamento (ES) 2021/1148 (SVVP reglamento) 7 straipsnio 6 dalį yra tinkamas.

Atsižvelgdamas į tai, pranešėjas rekomenduoja Parlamentui pritarti Tarybos sprendimo projektui ir pavesti Parlamento Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.